

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 523/2025
05.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Јанићијевић адвокат из ..., против туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3271/2024 од 14.11.2024. године, у седници одржаној 05.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3271/2024 од 14.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 184/2024 од 25.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи, као незаконито решење о отказу уговора о раду број ... од 20.12.2017. године којом је тужиоцу отказан уговор о раду број ... од 05.02.2003. године. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд тужену обавезе да му због незаконитог престанка радног односа исплати износ од 411.840,00 динара, са законском затезном каматом почев од 20.12.2017. године па до исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 3271/2024 од 14.11.2024. године, одбио, као неосновану, жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Нишу П1 184/24 од 25.07.2024. године.

Против прасноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачка 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код ЈП „Железнице Србије“ на неодређено време по основу уговора о раду од 05.02.2003. године на радном месту „...“. Анексом уговора о раду 28.08.2015. године премештен је код туженог где је такође обављао послове на истом радном месту. Решењем туженог број ... од 20.12.2017. године, тужиоцу је престао радни однос 25.12.2017. године отказом уговора о раду од 05.02.2003. године због престанка потребе за његовим радом, са правом на отпремнину, у складу са Програмом решавања вишка запослених од 2017. године. Тужилац је оглашен технолошким вишком јер је тужени донео План оптимизације броја запослених, који се има спровести у периоду од 2016. године до 2020. године, а којим је предвиђено смањење броја запослених код туженог за 1.631. На основу тог Плана, тужени је 22.08.2017. године донео одлуку о поректању поступка утврђивања вишка запослених и предлог Програма решавања вишка запослених донет 28.08.2017. године, а потом и Правилник о организацији и систематизацији послова објављени у Службеном гласнику број 60 од 31.10.2017. године, којом је извршена промена организационе структуре туженог и утврђен потребан број извршилаца. Тим Правилником, радно место на које је тужилац био распоређен „...“ је укинута. Тужени је сачинио и коначну листу вишка запослених у сектору за техничко-колске послове број 4/2017-460-144 од 15.12.2017. године на које је, под редним бројем .. уписано име тужиоца, а потом је донето побијано решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду и исплаћена му је отпремнина.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили, у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. у вези члана 153-160. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...95/2018) налазећи да нису испуњени услови за поништај отказног акта и за исплату накнаде штете уместо враћања на рад, у смислу одредбе члана 191. став 5. истог Закона, пошто је тужиочево радно место укинута а њему исплаћена отпремнина у поступку утврђивања технолошког вишка који је, код туженог, спроведен у свему у складу са горе наведеним одредбама закона.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављање одређеног посла или дође до смањења обима посла. На основу одредбе чланова 153-160. истог Закона, прописан је начин решавања вишка запослених тако што је послодавац дужан да донесе програм решавања вишка

запослених ако утврди да ће због технолошких, економских или организационих промена у оквиру периода од 30 дана доћи до престанка потребе за радом запослених на неодређено време (члан 153.), па је, с тим у вези, прописано и шта програм треба да садржи као и ко су доносиоци програма (члан 155.). Одредбама чланова 158. и 159. Закона о раду прописана је обавеза послодавца да запосленом за чијим је радом престала потреба исплати отпремнину.

У конкретном случају, радно место на које је тужилац распоређен је укинато у поступку који је спроведен у складу са Програмом решавања вишка запослених, на основу одредбе члана 153-160. Закона о раду, тако што је побијано решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду донето у поступку реализације Програма вишка запослених у 2017. години, а тужиоцу исплаћена отпремнина, у свему на начин прописан Законом о раду. У поступку оцене законитости одлуке послодавца о престанку радног односа запосленог суд цени да ли је послодавац спровео законом прописани поступак и при том поштовао сва права за заштиту запосленог коме престаје радни однос по том основу. Пошто је, у конкретном случају, радно место на које је тужилац био распоређен укинато, није било потребе за применом критеријума чија је примена нужна и обавезна у ситуацији када долази до смањења броја извршилаца на радном месту које обавља више запослених, а послодавац, применом истих утврђује ко ће од запослених бити проглашен технолошким вишком. Међутим, то овде није случај, па су, с тим у вези, без утицаја наводи ревизије тужиоца о томе да је нејасно и неутврђено због чега је он, у односу на друге запослене оглашен вишком.

Одлуке Врховног касационог суда које је тужилац приложио уз ревизију, такође нису од утицаја на одлучивање имајући у виду да се не заснивају на истом чињеничном стању као у овој парници, пошто се у том случају ради о смањењу броја запослених на одређеном радном месту, што овде није случај, јер је супротно томе, укинато радно место на коме је тужилац радио, што искључује примену критеријума за бодовање запослених пошто, у овом случају, нема конкуренције. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић